USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Michala Bobka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **I. P.**, zast. Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem nám. 28. října 1898/9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2022, č. j. OAM-932/ZA-ZA17-K02-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 12. 2022, č. j. 41 Az 24/2022-34,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Napadeným rozsudkem Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu žalobce (dále „stěžovatel“) proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl ve věci opakované žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany ze dne 4. 11. 2021 tak, že řízení podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 31. 8. 2022 (dále jen „zákon o azylu“), zastavil, neboť opakovanou žádost stěžovatele shledal nepřípustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Stěžovatel rozsudek krajského soudu napadá v celém rozsahu, kasační stížnost podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“). Má za to, že krajský soud nesprávně posoudil naplnění předpokladů aplikace § 15a zákona o azylu, neboť nezohlednil chování stěžovatele po spáchání trestného činu ani nejlepší zájem dítěte stěžovatele. Rovněž se nezabýval případným důvodem pro udělení azylu v podobě válečného konfliktu na Ukrajině.

[2] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[3] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde

vyslovených názorů na současnou úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[4] Pokud se týče posledního z uvedených typových případů přijatelnosti, zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí bude shledáno především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat *jakékoliv* pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení *tak výrazné intenzity*, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[5] Žádný z uvedených případů přijatelnosti není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[6] Stěžovatel namítá nesprávné posouzení následujících otázek: přípustnosti opakované žádosti ve vztahu k udělení azylu, zohledňování nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (publ. pod č. 104/1991 Sb.) v řízení o udělení mezinárodní ochrany a přípustnosti opakované žádosti ve vztahu k udělení doplňkové ochrany.

[7] K posouzení existence azylově relevantních důvodů v řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatel v žalobě ničeho nenamítal, tvrzená absence hodnocení důvodů udělení azylu ze strany krajského soudu tak představuje nepřípustnou kasační námitku podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Totéž platí o námitce nezohlednění nejlepšího zájmu dítěte.

[8] NSS si je vědom judikatorních závěrů, podle nichž jsou správní soudy z vlastní iniciativy (tj. nad rámec žalobní/kasační argumentace) povinny posuzovat závažné zásahy do základních práv (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2701/08, či ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2701/08, dále usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 10. 2020, č. j. 10 As 156/2018-110, nebo rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2011, č. j. 6 Azs 17/2011-190). Takovým případem je i rozpor se zásadou *non-refoulement*. K takovému rozporu však nezohledněním existence válečného konfliktu v zemi původu cizince pro účely případného udělení azylu nedochází. Jednak existence válečného stavu není sama o sobě důvodem udělení azylu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 174/2015-42, či usnesení NSS ze dne 10. 12. 2020, č. j. 3 Azs 360/2019-76). Totéž platí pro případné odmítání nástupu vojenské služby (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 5. 2015, č. j. 10 Azs 79/2017-32, či ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016-24). Jednak lze závazku *non-refoulement* dostát též navrácením cizince

do bezpečné třetí země (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27). Stěžovatelem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2022, č. j. 4 Azs 434/2021-46, poté na projednávanou věc nedopadá, neboť se netýká situace, kdy cizinec je osobou vyloučenou z doplňkové ochrany.

[9] Ani dotčení nejlepšího zájmu dítěte stěžovatele dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte nepředstavuje námitku, k níž by byl NSS povinen v projednávané věci přihlížet z vlastní iniciativy. NSS konstantně judikuje v souvislosti s řízeními o udělení mezinárodní ochrany, v nichž nedochází k věcnému projednání žádosti (což je i případ projednávané věci), že zohledňování nejlepšího zájmu dítěte je vyhrazeno pouze meritornímu rozhodování ve věcech mezinárodní ochrany (srov. např. usnesení ze dne 7. 6. 2021, č. j. 1 Azs 76/2021-41, ze dne 1. 12. 2016, č. j. 8 Azs 83/2016-62, či ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32). Pokud se týče související námitky, že krajský soud nepřiznal nezletilému dítěti stěžovatele postavení osoby zúčastněné na řízení, tato skutečnost není způsobilá zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele (srov. např. usnesení NSS ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Azs 155/2004-47).

[10] Dále stěžovatel rozporuje naplnění podmínek nepřípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu podle § 11a odst. 1 zákona o azylu z důvodu, že v řízení před žalovaným uvedl (respektive nastaly) nové skutečnosti relevantní z hlediska (ne)použití vylučující klauzule podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[11] Posuzováním přípustnosti opakované žádosti v případě, že v řízení o první žádosti shledal správní orgán existenci důvodů dle § 15 nebo § 15a zákona o azylu, se zabýval NSS v rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 1 Azs 396/2020-37. Dovodil, že obecně nic nebrání tomu, aby i v takovém případě opakovanou žádost správní orgán posoudil jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil, pokud se relevantní okolnosti v době od rozhodnutí o první žádosti nezměnily. Dále konstatoval, že při posouzení trvání důvodů vyloučení z doplňkové ochrany podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu má význam mimo jiné plynutí času a s tím související právní události, tento význam však bude tím menší, čím závažnější byl spáchaný trestný čin. Je poté na žadateli, aby poskytl nutnou součinnost a spolupráci při prokázání skutečností nutných k posouzení uvedených okolností. Závěry citovaného rozsudku jsou konstantně následovány judikaturou NSS (srov. např. usnesení ze dne 20. 1. 2023, č. j. 2 Azs 246/2022-37, či ze dne 13. 1. 2023, č. j. 1 Azs 239/2022-72). Žalovaný i krajský soud tyto závěry v projednávané věci aplikovali. Přezkoumatelným způsobem zdůvodnili, proč i nadále považují za naplněné důvody vyloučení stěžovatele z doplňkové ochrany podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[12] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek, k nimž existuje judikatura NSS. Soud tuto judikaturu neshledává rozpornou, rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by krajský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak zásadním způsobem pochybil, což by mohlo negativně zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.) Stěžovatel v řízení úspěch neměl. Nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu